

Informatienota voor de raad

Datum 6 juli 2021

Onderwerp	Onderzoek Zwolse jeugdproblematiek
Versienummer	V2.2

Portefeuillehouder	Dhr. Snijders Dhr. van Willigen Mw. de Jong
Informant	A. Jager S. Hijlkema
Afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling Fysieke Leefomgeving
Telefoon	038 - 498 2570 038 - 498 2529
Email	an.Jager@zwolle.nl s.hijlkema@zwolle.nl
Bijlagen	1. Onderzoeksrapport 'Jeugdproblematiek in Zwolle. Een onderzoek naar de aard, omvang en aanpak'.

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De informatienota en het onderzoeksrapport 'Jeugdproblematiek in Zwolle. Een onderzoek naar de aard, omvang en aanpak'.

Datum

6 juli 2021

[Toelichting op het voorstel](#)**Inleiding**

In de veiligheidsvisie 2019-2022 is het thema jeugd geprioriteerd vanwege zorgelijke ontwikkelingen op het gebied van jeugdcriminaliteit en -overlast. Daarna kregen we in de stad te maken met een aantal openbare orde incidenten waarbij soms ook jongeren betrokken waren en een actieve rol vervulden bij misdrijven. Deze ontwikkelingen gaven aanleiding voor het college om de jeugdproblematiek en onze aanpak nader te laten onderzoeken, met als doel om de situatie zorgvuldig te duiden, om feiten van beelden te onderscheiden en om na te gaan of en hoe het Zwolse beleid verbeterd kan worden. Hierbij is verzocht om expliciet aandacht te hebben voor zowel het veiligheidsperspectief als het sociaal-maatschappelijke perspectief, vanuit de overtuiging dat oplossingen voor de problematiek in deze beide perspectieven gevonden moeten worden. Bureau BEKE heeft het onderzoek uitgevoerd en recent de rapportage opgeleverd die we hierbij met u delen. In deze nota informeren we u over het vervolg.

Kernboodschap

Uit het rapport blijkt dat de minder zichtbare problemen (psychische en sociale problematiek) onder bepaalde jongeren is toegenomen. De meer zichtbare problematiek is (overlast, criminaliteit) is niet toegenomen, waarvoor geldt dat in 2010-2019 het aantal jonge verdachten (tot 25 jaar) voor strafbare feiten afnam met ruim 30 procent. Wel verhardt de resterende jeugdcriminaliteit – jongeren zijn vaker betrokken bij geweld, drugscriminaliteit of illegaal wapenbezit. De problemen zijn het grootst in een beperkt aantal wijken. Belangrijke genoemde risicofactoren hierbij zijn onder meer complexe scheidingen, vroegtijdig schoolverlaten en problemen in gezinnen met een getraumatiseerde vluchtelingenachtergrond. Zwolle heeft een breed aanbod van jeugdbeleid en zorgpartijen, dat kan worden verbeterd op het gebied van integraliteit, regie en outreachend werken, de stedelijke en wijkgerichte samenwerking en het aansluiten bij specifieke kwetsbare groepen. De onderzoekers doen verschillende aanbevelingen op het gebied van de jeugdketen, gemeentelijk beleid en lokale voorzieningen.

Consequenties

We constateren dat er aanbevelingen worden gedaan die zowel raken aan de inhoud van ons beleid, aan het stelsel van ons beleid en aan de keten van jeugdorganisaties als geheel. Dit betekent dat we een duurzaam vervolg niet alleen, maar samen met onze stakeholders willen en moeten vormgeven.

We zijn op drie manieren bezig met het vormgeven van het vervolg. In de eerste plaats zijn we een aantal aanbevelingen nu al aan het doorvoeren in onze bestaande beleid en aanpakken. In de tweede plaats gebruiken we de komende periode om de aanbevelingen te duiden en te plaatsen in de bredere context die er in de stad is. Ten derde werken we toe naar een plan van aanpak om een strategie te bepalen hoe een duurzaam vervolg eruit kan zien, rekening houdend met de opgaven en de wijze

Datum 6 juli 2021

waarop we in de stad het jeugdnetwerk hebben georganiseerd. We lichten deze drie lijnen hieronder nog wat meer toe.

1. Doorvoeren quick-wins

We voeren op de korte termijn een aantal aanbevelingen door in onze bestaande processen en aanpakken. Hierbij gaat het om aanbevelingen die we beschouwen als zogenoemde 'quick-wins'. We hebben bijvoorbeeld in onze huidige aanpakken voor criminele jongeren het fenomeen van negatieve rolmodellen onder de aandacht gebracht, om te bezien hoe dit in het huidige instrumentarium geïncorporeerd kan worden. Een ander voorbeeld is dat de inzichten van dit rapport dienen als input voor de uitwerking van de wijkopgaven. Daarnaast zien we een belangrijke link tussen de nadruk die in het rapport wordt gelegd op integraliteit en regie, en ons initiatief in Spoor 6 (één gezin, één plan) van de Hervormingsagenda Sociaal Domein. We zijn daarin samen met het Instituut voor Publieke Waarden vanuit de praktijk van gezinnen met multiproblematiek aan het bekijken wat anders en beter moet, en betrekken hierbij ook de inzichten van dit rapport. Op deze manier zijn we bezig om de verbeterpunten in het rapport waar het kan zoveel mogelijk ter hand te nemen.

2. Duiding aanbevelingen

Een aantal aanbevelingen vraagt om een nadere duiding, ook in het licht van reeds bestaande ontwikkelingen. Een belangrijk aspect van de conclusies en aanbevelingen in het rapport, is dat veel problemen bij jongeren symptomen zijn van maatschappelijke problemen in gezinnen. Meer en beter samenwerken in de hulpverlening is daarom een navolgbare aanbeveling. Maar het betekent ook dat een preventieve aanpak niet louter op individuele jongeren dient te focussen, maar juist ook op de gezinnen. Dit sluit aan op meerdere ontwikkelingen die we op het terrein van het jeugdbeleid inmiddels in gang hebben gezet, zowel wat betreft het verbeteren van de samenwerking en meer integrale hulpverlening als het versterken van de sociale basis, waardoor kinderen, jongeren en gezinnen vaker oplossingen voor opgroei- en opvoedproblemen vinden in ondersteuning en hulp dichtbij: thuis, op school en in de wijk.

We hechten eraan dat we de dingen in de goede volgorde blijven doen, ook omdat we het belangrijk vinden dat we hier samen optrekken met de partijen in de stad die hiervoor nodig zijn. De opvolging van de aanbevelingen uit het rapport zullen we daarom in ieder geval in verbinding brengen met de volgende ontwikkelingen in het jeugdbeleid:

- De regionale aanbesteding van de specialistische jeugdhulp is nu in een cruciale, afrondende fase. Dit zal uitmonden in nieuwe contracten met ingang van 2022. In dit nieuwe inkoopmodel ligt een nadruk op een sterke positie van het Sociaal Wijkteam en een goede samenwerking met en tussen jeugdhulpaanbieders.
- Mede naar aanleiding van de overschrijding van de jeugdzorgkosten in 2020 heroriënteren we ons op de mogelijke en gewenste hervormingen Jeugd, in Spoor 3 van de Hervormingsagenda Sociaal

Datum 6 juli 2021

Domein. We kijken daarbij niet alleen naar de afzonderlijke hervormingsmaatregelen, maar ook meer fundamenteel hoe we deze inzet kunnen verbinden met het versterken van de sociale basis.

3. Ontwikkelen plan van aanpak

We zijn aan het bepalen wat ervoor nodig is om de aanbevelingen op een duurzame wijze te implementeren in ons beleid. Zoals gezegd raken de aanbevelingen aan zowel de inhoud van ons beleid als aan ons stelsel. Hoe kunnen we deze verbeteringen het beste organiseren? Jeugd is een onderwerp dat veel interne afdelingen raakt, maar ook buiten een hele keten kent van talloze organisaties. Welke organisatievormen passen erbij om de opgaves uit het rapport goed te realiseren? We vinden het van belang om samen met onze stakeholders hierin de goede richtingen te formuleren.

Financiën

Op dit moment niet van toepassing.

Communicatie

Het rapport is gedeeld met de stakeholders, waaronder scholen, politie, zorg- en welzijnsorganisaties. Het rapport wordt, gezamenlijk met een persbericht, naar de media gestuurd.

Vervolg

We gaan verder met het doorvoeren van verbeteringen voor de korte termijn en informeren u in het najaar op welke wijze we verder gaan met de inhoud van en de aanbevelingen uit het rapport richting de toekomst.

Openbaarheid

Het rapport en deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

interim-secretaris, Liesbeth Borsboom